

Dokument:	VODNIK Uporaba standardne revizijske mape osnutek
Namen dokumenta:	Podrobneje predstaviti pripravljeno standardno revizijsko mapo in podati priporočila ter navodila glede njene uporabe.
Povzetek točk:	1. O standardni revizijski mapi 1 <i>Cilj standardne revizijske mape 1</i> <i>Strokovne podlage 2</i> <i>Namen in vizija prihodnje uporabe 3</i> 2. Tipi dokumentov v standardni revizijski mapi 3 3. Struktura standardne revizijske mape 3 4. Oznake uporabljene v standardni revizijski mapi 7
Avtor:	Maja Hmelak, Uroš Žust

Verzija	Datum	Oseba	Opis
1.0	16.9.2013	MH, UŽ	Prva pripravljena verzija
1.1	25.10.2013	MH, UŽ	Uskladitev dokumentov na nivoju celotne mape
1.2	4.11.2013	MH, UŽ	Izboljšanje skladno s prvimi povratnimi komentarji

1. O standardni revizijski mapi

Cilj standardne revizijske mape

Cilj standardne revizijske mape je predstaviti praktične postopke in gradiva, s katerimi si lahko uporabniki pomagajo pri izvedbi revizije izbranega vidika informacijskega sistema. Standardna revizijska mapa prikazuje dejanske revizijske postopke preko predpripravljenih delovnih gradiv, ki so uporabniku lahko v pomoč pri izvedbi celotne revizijske naloge od postopkov načrtovanja, revizijskega usklajevanja, izvajanja in beleženja revizijskih preizkusov do priprave in usklajevanja poročila.

Pripravljena standardna revizijska mapa je prvenstveno namenjena začetnikom na področju revidiranja informacijskih sistemov, ki se prvih revizij informacijskih sistemov šele lotevajo in še nimajo potrebne prakse z izvajanjem podobnih nalog.

Standardna revizijska mapa je mišljena zgolj kot predloga za delovno gradivo na projektu revizije delovanja informacijskih sistemov, njena uporaba je prepuščena presoji uporabnika. Avtorja sva jo pripravila v želji, da bi na enem mestu zbrala vse relevantne podlage ter dokumente, potrebne za izvedbo

revizije delovanja informacijskih sistemov. S tem bi želela pomagati vsem začetnikom v poslu revizij IS in dajanja zagotovil na takšen način, kakršnega bi si na začetku svojih strokovnih poti najbolj želela sama.

Strokovne podlage

Standardna revizijska mapa je bila pripravljena v skladu s pravili stroke revidiranja informacijskih sistemov in upošteva hierarhijo pravil revidiranja informacijskih sistemov, ki jo je na podlagi prve alineje drugega odstavka 16. člena v povezavi s 1. točko drugega odstavka 9. člena zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08) sprejel strokovni svet na seji dne 23.5.2011.

Standardna revizijska mapa že temelji na prenovljenih **Standardih za revidiranje informacijskih sistemov in dajanje zagotovil**, ki so na dan 1.11.2013 stopili v veljavo in nadomestili Standarde, smernice ter orodja in tehnike za strokovnjake revidiranja, kontrol in dajanja zagotovil na področju IT, ki so bili v veljavi do 30.10.2013. Novi standardi za revidiranje informacijskih sistemov in dajanje zagotovil so del novega **Okvira poklicnih praks za revizijo informacijskih sistemov in dajanje zagotovil** (ITAF™: A Professional Practices Framework for IS Audit/Assurance, 2nd Edition). V obdobju priprave standardne revizijske mape le-ti še niso prevedeni v slovenščino. V tekstu nove standarde in smernice le povzemava, posebej pa poudarjava, da pričujoči prevodi niso uradni in veljavni prevodi, temveč sva jih pripravila avtorja. **Pred izvedbo vsakega revizijskega posla mora strokovnjak za revizijo IS in dajanje zagotovil preveriti besedila veljavnih in uradno objavljenih standardov in smernic za revidiranje informacijskih sistemov in dajanje zagotovil.**

Hkrati je bila standardna revizijska mapa deloma oblikovana ob upoštevanju okvira COBIT, ki koristnim vodilom, ki jih podajajo Standardi za revidiranje informacijskih sistemov in dajanje zagotovil dodaja vidik uporabe dobrih praks. Kljub temu, da je že izdana različica 5 okvira COBIT, se v standardni revizijski mapi zanašamo na v slovenščino prevedeno različico COBIT 4.1. Okvir COBIT 4.1 (Kontrolni cilji za informacijsko in sorodno tehnologijo) pripravlja Inštitut za upravljanje IT (angl. IT Governance Institut ITGITM), ki pripravlja standarde v zvezi z usmerjanjem in nadzorom informacijske tehnologije v podjetjih (različico 5 pripravlja ISACA). Okvir opisuje dobre prakse celotne domene IT in procesnega okvira ter predstavlja aktivnosti na področju IT na obvladljiv in logičen način. COBIT-ove dobre prakse so usmerjene bolj na kontrolo in manj na izvajanje. Namenjene so pomoči pri optimiziranju investicij s komponento IT, pri zagotavljanju storitev IT ter pri presojanju v primerih, ko gredo stvari narobe. Kot okvir dobrih praks izvajanja domene IT jih lahko uporabljamo tudi kot vodilo priporočenega stanja procesov in kontrol na tem področju, pri čemer pa je treba upoštevati uporabnost posameznih dobrih praks v dejanskih organizacijah. Slovenski prevod COBIT 4.1 je na voljo

na spletni strani <http://www.isaca.si/>. Gradivo je avtorsko zaščiteno ter je v pričujoče materiale vključeno izključno v izobraževalne namene.

Okvir dobrih praks COBIT pa ni edino orodje, s katerim si lahko pomagamo pri reviziji informacijskih sistemov, zato sva v nekaterih dokumentih predpostavila tudi druge pristope k revidiranju.

Namen in vizija prihodnje uporabe

Standardno revizijsko mapo sva oblikovala in pripravila Maja Hmelak in Uroš Žust, oba Preizkušena Revizorja Informacijskih Sistemov (PRIS), z namenom povzeti ključna pravila na področju revizije informacijskih sistemov ter deliti znanje in izkušnje s skupnostjo strokovnjakov, ki delujejo na področju revizije informacijskih sistemov in dajanja zagotovil ter drugih podobnih področjih..

2. Tipi dokumentov v standardni revizijski mapi

V mapi se nahaja več tipov dokumentov:

- **Vodniki** po področjih povzemajo posamezne faze revizijskega procesa. Dokumenti vsebujejo zlasti tiste dele **Okvira poklicnih praks za revizijo informacijskih sistemov in dajanje zagotovil**, ki se nanašajo na posamezno fazo ter njihovo razlago.
- **Primeri** na izmišljeni reviziji (večina primerov se nanaša na izmišljeno revizijo učinkovitosti delovanja informacijskega sistema ABC po okviru COBIT 4.1) prikazujejo možne načine za izvedbo z **Okvirom poklicnih praks za revizijo informacijskih sistemov in dajanje zagotovil** usklajenih revizijskih postopkov.
- **Predloge** so le najbolj okvirni osnutki za izvedbo posameznega koraka revizijskega posla.

3. Struktura standardne revizijske mape

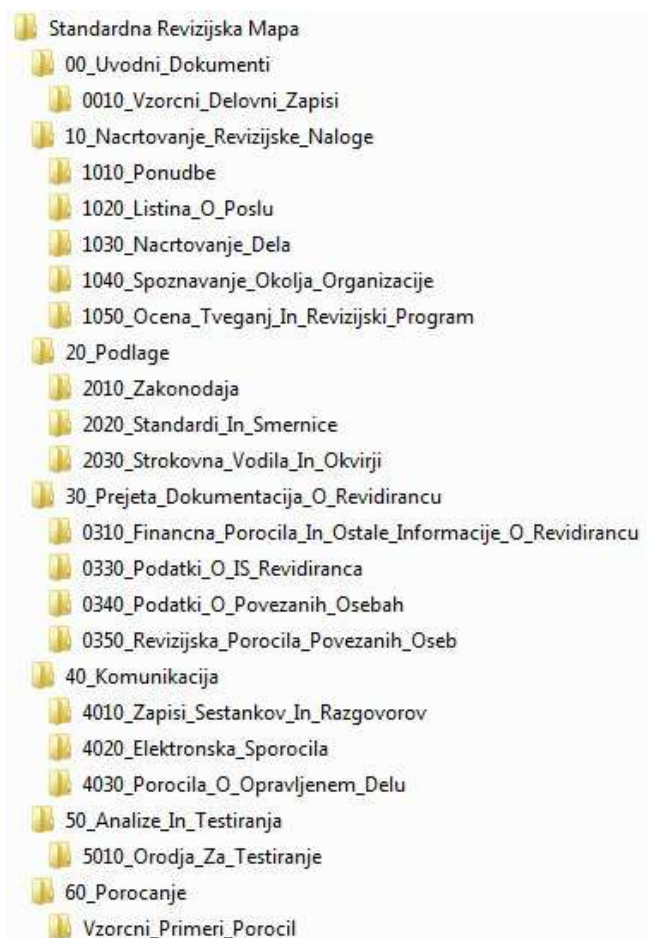
Struktura standardne revizijske mape je bila usklajena s Standardi za revidiranje informacijskih sistemov in dajanje zagotovil in strukturirana z namenom podpore izvajanja konkretne revizijske naloge. Nekatere mape znotraj standardne revizijske mape so prazne, saj so namenjene uporabi v praksi ter pripravljene za polnjenje z relevantnimi podatki in gradivi, ki se bodo pridobila v teku samega revizijskega postopka, skladno s konkretno revizijsko nalogo.

Mapa je razdeljena na šest ključnih področij in sicer:

- **00 - Uvodni dokumenti**
Sekcija se osredotoča na obrazložitev različnih vrst poslov v reviziji IS, sodil ki jih pri teh poslih upoštevamo ter o različnih načinih izražanja mnenja.
- **10 – Načrtovanje revizijske naloge**
Sekcija se osredotoča na izredno pomemben del revizijske naloge in sicer na sam proces načrtovanja. Vključuje listino o poslu, dokumente namenjene načrtovanju dela, osnovne informacije o okolju revidiranja ter revizijski program, ki temelji na oceni tveganj.
- **20 – Podlage**
Sekcija je namenjena za shranjevanje relevantne zakonodaje, standardov, smernic, strokovnih vodil ter okvirjev, ki jih nameravamo pri revizijskem poslu upoštevati.
- **30 - Prejeta dokumentacija o revidiranju**
Sekcija je namenjena za shranjevanje ključnih informacij o revidiranju.
- **40 – Komunikacija**
Sekcija je namenjena za shranjevanje relevantne komunikacije v sklopu projekta (vključno z zapisniki sestankov in razgovorov ter elektronskimi sporočili).
- **50 - Analize in testiranja**
Sekcija se osredotoča na dokumente za izvajanje analiz in testiranja. Sekcija vsebuje vzorčne primere različnih testov ter nekaj priročnih orodij za testiranje, ki se lahko uporabijo v sklopu revizijske naloge.
- **60 – Poročanje**
Sekcija se osredotoča na zaključni del revizijske naloge in sicer na sam proces poročanja o opravljenem revizijskem poslu. Vključuje napotke za primerno strukturiranje zaključnega poročila, ter določene predloge uporabne v procesu poročanja.

Podrobnejša slika celotne strukture map standardne revizijske mape je razvidna iz **Slike 1**.

Slika 1: Podrobna struktura map standardne revizijske mape

V dodatno pomoč podajava še spisek vseh v standardni revizijski mapi vsebovanih dokumentov ter kratek opis vsakega od njih:

- **00_VODNIK_Uporaba_Standardne_Revizijske_Mape**
Pričujoči dokument, namenjen podrobni razlagi ciljev standardne revizijske mape, njene strukture, ključnih dokumentov, uporabljenih oznak ter priporočil za njeno uporabo.
- **0001_VODNIK_Vrste_Poslov_V_Reviziji_IS_Sodila_In_Izrazanje_Mnenja**
Dokument podrobno obrazloži različne vrste poslov v reviziji informacijskih sistemov ter navaja posamezna sodila za izražanje mnenja, pri čemer se opira na veljavne standarde ter navaja vzorčne primere za lažje razumevanje.
- **010001_PREDLOGA_Standardni_Delovni_Zapis**
Vzorec standardnega delovnega zapisa (dokumenta) v formatu standardne revizijske mape, namenjen prilagoditvi in uporabi pri konkretni revizijski nalogi
- **1001_VODNIK_Nacrtovanje_Revizijskega_Posla**
Dokument podrobno pojasnjuje način načrtovanja in oblikovanja sodil, proces izvedbe postopkov in poročanja o izsledkih posla, pri čemer se

opira na veljavne standarde ter navaja vzorčne primere za lažje razumevanje.

- **102001_PRIMER_Listina_O_Poslu**
Vzorec dokumenta, ki ga pripravi strokovnjak za revizijo IS in dajanje zagotovil, ki deluje kot zunanji strokovnjak (veščak) notranjerevizijske ekipe ali samostojni zunanji strokovnjak.
- **103001_PRIMER_Uvodni_Dokument**
Vzorec načrtovalnega delovnega zapisa, dokumenta namenjenega jasni opredelitvi posameznih vidikov in skupnega razumevanja revizijske naloge s strani vseh deležnikov v projektu.
- **103002_PREDLOGA_Seznam_Dokumentacije**
Vzorec okvirnega seznama dokumentov, ki jih strokovnjak za revizijo IS in dajanje zagotovil potrebuje v prvi fazi revizijske naloge – spoznavanju poslovnega in informacijskega okolja organizacije. Omenjene dokumente pripravi revidiranec.
- **103003_PREDLOGA_Seznam_Aplikacij**
Vzorec seznama aplikacij v uporabi revidiranja, ki strokovnjaku za revizijo IS in dajanje zagotovil pomagajo pri spoznavanju poslovnega in informacijskega okolja organizacije. Omenjeni seznam izpolni revidiranec.
- **104001_PRIMER_Spoznavanje_IS_Organizacije_-_Maloprodajna_Veriga**
Vzorec dokumenta za spoznavanje okolja in IS maloprodajne organizacije, v katerem se dokumentira vse za izvedbo revizijske naloge relevantne komponente IS.
- **104002_PRIMER_Spoznavanje_IS_Organizacije_-_Javni_Sektor**
Vzorec dokumenta za spoznavanje okolja in IS organizacije v javnem sektorju, v katerem se dokumentira vse za izvedbo revizijske naloge relevantne komponente IS.
- **105001_VODNIK_Razumevanje_Okvira_COBIT**
Dokument razlaga namen okvira COBIT, predstavlja dejavnosti IT v okviru splošnega procesnega modela znotraj štirih domen COBIT in podaja praktične napotke za branje okvira COBIT.
- **105002_VODNIK_Ocenjevanje_tveganj_v_reviziji_IS**
Dokument predstavlja različna tveganja v organizacijah ter podaja napotke za zmanjševanje revizijskega tveganja pri revizijskem poslu.
- **105003_PRIMER_Ocena_Tveganj_In_Revizijski_Program_Splosne_Racunalske_Kontrole**
Dokument podaja pogosta tveganja na področjih strategije informacijskih sistemov, nadzora nad obdelavo podatkov in procesiranjem, fizične in logične varnosti IS ter upravljanja sprememb IS ter postopke za pridobitev zagotovila o ustreznosti kontrolnega okolja (delovanju splošnih računalniških kontrol).
- **105004_PRIMER_Ocena_Tveganja_COBIT**
Dokument pojasnjuje način dokumentiranja ocene tveganja, na podlagi opravljenih inicialnih postopkov spoznavanja organizacije.

- **105004_PRIMER_Revizijski_Program_COBIT_AI**
Dokument povzema revizorjeve postopke za pridobitev informacij o delovanju informacijskega sistema po COBIT področju AI – NABAVITE IN VPELJITE.
- **5001_PRIMER_TEST_Upravljanje_Sprememb**
Vzorec testa na področju upravljanja sprememb.
- **5002_PRIMER_TEST_Dodeljevanje_Uporabniških_Dostopov**
Vzorec testa na področju dodeljevanja uporabniških dostopov.
- **5003_PRIMER_TEST_Fizicna_Varnost**
Vzorec testa na področju fizične varnosti.
- **5004_PRIMER_TEST_Pogodbe**
Vzorec testa na področju upravljanja pogodb z zunanjimi dobavitelji.
- **5005_PRIMER_TEST_Ravnanje_Z_Administratorskimi_Dostopi**
Vzorec testa na področju ravnanja z administratorskimi dostopi ter drugimi privilegiranimi dostopi.
- **5006_PRIMER_TEST_Skladnost_Z_Zakonodajnimi_Zahtevam**
Vzorec testa na področju skladnosti z zakonodajnimi zahtevami.
- **5007_PRIMER_TEST_Varnostno_Kopiranje_Podatkov**
Vzorec testa na področju varnostnega kopiranja podatkov.
- **5008_PRIMER_TEST_W3C_Link_Checker_SIR**
Vzorec testa povezav in sider izbrane spletne strani.
- **5009_PRIMER_TEST_W3C_Markup_Validation_Service_SIR**
Vzorec testa skladnosti spletnih tehnologij izbrane spletne strani.
- **6001_VODNIK_Elementi_Revizorjevega_Porocila**
Dokument podrobno obrazloži načine poročanja o izsledkih revizijskega posla, predstavi strukturo in elemente revizorjevega poročila.
- **6002_PREDLOGA_Ugotovitve**
Vzorec spiska ugotovitev, zaznanih pri postopku revizije/pregleda, povezanih tveganj ter priporočil za odpravo odkritih pomanjkljivosti.
- **6003_PRIMER_Porocilo**
Vzorec revizijskega poročila o učinkovitosti delovanja informacijskega sistema.

4. Oznake uporabljene v standardni revizijski mapi

Da bo delo s standardno revizijsko mapo nekoliko enostavnejše so določeni deli teksta posebej označeni. Oznake v standardni revizijski mapi so sledeče:

Ležeči sivi tekst – direktno ali indirektno navajanje standarda oziroma smernice.

Ležeči krepki sivi tekst – standard oziroma smernica.

Krepki črni tekst – poudarek besedila, namenjen osredotočanju na ključne besede oziroma dele stavkov.

Krepki rdeči tekst – poudarek besedila, namenjen pojasnitvi omejitev relevantnega dokumenta.

Krepki modri tekst – referenca na drug dokument v revizijski mapi.

V razmislek

- Misel, ki jo avtorja podajata v namen dodatnega razmisleka s strani uporabnika gradiva.

Pomembno

Zelo pomembno besedilo, avtorja uporabniku gradiva toplo priporočata, da ga upošteva